EKONOMETRIE – SKUPINOVÝ ÚKOL 2

Úkoly je možné řešit samostatně nebo ve skupině až 5 osob. Své výsledky a komentáře k nim (využijte šablonu dostupnou ve studijních materiálech) odevzdejte (včetně skriptů apod.) ve stanoveném termínu do příslušné odevzdávárny. Pokud by bylo v zadání cokoliv nejasného, ptejte se.

Zadání příkladu

Christian E. Weber se ve svém článku "Cyclical Output, Cyclical Unemployment, and Okun's Coefficient: A New approach" z roku 1995 (v časopise *Journal of Applied Econometrics*, ročník 10, číslo 4) zabývá metodami odhadu Okunova zákona a stabilitou vztahu mezi cyklickou mírou nezaměstnanosti a cyklickým vývojem produktu. Úkolem v tomto příkladu bude replikovat některé autorovy výsledky (k dalším se vrátíme v pozdějších cvičeních) a pokusit se o aplikaci těchto vybraných postupů pro odhad Okunova vztahu na ekonomiku dle vlastního uvážení. Původní data jsou dostupná skrze datový archiv výše zmíněného časopisu a v gretlovském formátu jsou obsažena v souboru weber. gdt.

Na úvod si přečtěte Weberův článek. V části jedna je uvedena základní verze Okunova zákona (vztah (3)). Část druhá se zabývá různými metodami odhadu, z nichž v tomto úkolu využijte variantu jednoduchého OLS odhadu rovnice (3) a dynamickou variantu zmíněnou v části 2.1. Částmi 2.3 a 2.4 se v tuto chvíli nebudeme zabývat. Část tři je věnována problému odhadu cyklického výstupu a nezaměstnanosti. Od problému stacionarity použitých proměnných abstrahuje, i když je to důležitá z hlediska toho, jestli detrendováním byla získána stacionární řada. Metody odhadu jsou obsahem části 4. Z nich nás bude zajímat varianta s rovnicí (7), (3') a (7'). Diskuzi nad výsledky a závěry je věnována zbylá část článku.

Své výsledky a komentáře k jednotlivým úkolům odevzdejte v podobě krátké ekonometrické eseje, nezapomeňte také prezentovat použitou datovou množinu.

- 1. Zvolte si svou oblíbenou zemi (ekonomiku) a vhodné časové období, pro které získejte čtvrtletní data reálného HDP a míry nezaměstnanosti. Aplikujte principy použité v rámci odhadu Okunova vztahu pro ekonomiku Spojených států na odhad Okunova koeficientu pro tuto ekonomiku.
- 2. Zvažte vhodnost použití umělé nebo umělých proměnných reflektujících možnost strukturálních změn (které neváhejte otestovat). Pro získání cyklických proměnných použijte vhodný způsob detrendování. Vyjděte z pohledu na původní časové řady, což by vám mohlo naznačit volbu vhodného trendu a stejně tak i období, kdy by mohlo dojít ke strukturálnímu zlomu (nebo zlomům) v daném trendu, což ověřte formálním testem.
- 3. Získejte hodnoty cyklické míry nezaměstnanosti a cyklického HDP (mezery výstupu). Využijte k tomu postup definovaný rovnicemi (5) a (6), kdy je použita umělá proměnná řešící možnou změnu trendů ve vývoji obou veličin. HDP je před detrendování vyjádřeno v logaritmech (a výsledek detrendování tak lze chápat jako mezeru výstupu a samozřejmě jako mezeru nezaměstnanosti). Jaká je interpretace jednotlivých parametrů v těchto modelových rovnicích? S ohledem na charakter dat můžete využít i jiné typy polynomů. Postup vhodné volby polynomu rozumně komentujte.
- 4. Na základě získaných hodnot cyklické nezaměstnanosti a výstupu odhadněte základní verzi Okunova vztahu definovanou rovnicí (3). Ověřte pomocí Chowova testu strukturálního zlomu a Chowova předpovědního testu možné strukturální změny v tomto vztahu. Jaký je mezi těmito testy rozdíl a jsou závěry obou testů obdobné?

- Odhadněte dynamickou verzi Okunova vztahu dle rovnice (7) (opět pro plný vzorek a dva omezené vzorky). Optimální zpoždění určete na základě informačních kritérií. Spočítejte odpovídající dlouhodobé koeficienty a^{LR}.
- 6. Na základě rovnice (3') testujte možnost strukturální změny koeficientů. Odhadněte koeficienty před strukturální změnou a po ní (s využitím dodání odpovídající umělé proměnné).
- 7. Na základě rovnice (7') testujte (opět pro k=2 a k=4) možnost strukturální změny koeficientů v dynamické verzi Okunova zákona. Odhadněte koeficienty rovnice (a spočítejte na jejich základě dlouhodobé koeficient a^{LR}) za předpokladu, že strukturální změna se týkala jen vlivu zpožděných proměnných u cyklického výstupu. Uvažujte možnost strukturální změny s ohledem na charakter použitých dat.
- 8. Na základě rovnice (7') testujte možnost strukturální změny koeficientů v dynamické verzi Okunova zákona v případě, kdy se změna týkala všech koeficientů (tedy i zpožděné cyklické nezaměstnanosti). Odhadněte koeficienty rovnice (a spočítejte na jejich základě dlouhodobé koeficient a^{LR}).
- 9. Spočítejte směrodatné odchylky odhadů dlouhodobých Okunových koeficientů a to simulační metodou a Delta metodou.